

https://marinacatalana.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/01/puerto_bcn_grabado_franc3a9s_xviii.jpg

**CÀTEDRA
JOSEP
FONTANA**

Jornades en homenatge al professor Jaume Torras Elias

Jornades sobre el segle XVIII català

DATA

17-18/10/2024

LLOC

Sala de graus A. Calsamiglia
Edifici Roger de Llúria
Campus de la Ciutadella

Coordinen

Joaquim Albareda (UPF)
David Ferré (UPF)

**Diputació
Barcelona**

**Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona**

Departament
d'Humanitats

IUHJV
Institut d'Història
Jaume Vicens i Vives

Dijous 17 d'octubre del 2024

Espai: Sala de Graus A. Calsamiglia

UPF (campus de la Ciutadella)

Ramon Trias Fargas, 25-27. Barcelona

Edifici Roger de Llúria

Retransmissió en directe:

<https://www.upf.edu/web/humanitats/streaming>

9:00. Benvinguda a càrrec de **Josep Pich**, director de la Càtedra Josep Fontana

9:05. Presentació de les Jornades a càrrec de **Joaquim Albareda i Salvadó** (UPF)

9:10. **En record del professor Jaume Torras**, a càrrec de **Ricardo Robledo** (investigador associat a l'IUHJVV)

Sessió número 1. Una societat canviant: homes i dones

09:30. PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ PER PART DEL COORDINADOR. **Llorenç Ferrer i Alós** (UB)

10:00. *Pausa pel cafè*

10:15. PONÈNCIES

Montserrat Carbonell i Esteller (UB). **La pobresa i les institucions assistencials al Set-cents català**

Marie Costa (Université Sorbonne Nouvelle–Paris 3). **Dones rebels a la Catalunya del segle XVIII**

Lídia Torra Fernández (ESCI-UPF). **Trajectòries laborals, societàries i econòmiques de dones emprenedores en el sector comercial de la revedoria a la Barcelona del s. XVIII**

Roberto Fernández Díaz (UdL). **La burgesia dels negocis barcelonina i la Junta de Comerç**

Maria Garganté i Llanes (UAB). **On són les dones a la Catalunya del barroc? Breus apunts des del context artístic**

Mònica Sala Esquius (UPF). **Les respostes als interrogatoris de Francisco de Zamora com a font per apropar-nos al segle XVIII català**

Javier Gómez Mesas (UPF). **Observar la realidad desde la óptica del individuo. Aspectos políticos, sociales, económicos y jurídicos en la vida de Manuel de Sentmenat (1690-1710)**

12.15. INICI DEL DEBAT AMB ELS CONVIDATS

- Àngels Solà i Parera (UB)
- Eloy Martín Corrales (UPF)
- Martín Rodrigo (UPF)
- Mercè Renom (UB)

13:15. Pausa per dinar

Sessió número 2. Les transformacions econòmiques

15:00. PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ PER PART DEL COORDINADOR. **Josep Maria Delgado Ribas (UPF)**

15:30. PONÈNCIES:

Sergio Solbes Ferri (ULPGC). Els assentistes catalans de vestuaris i l'Estat al segle XVIII

Isidro Dubert García (USC). Els catalans al negoci de la pesca a Galícia durant l'Antic Règim

Rosa Congost Colomer (UdG). L'emfiteusi i la propietat de la terra a la Catalunya del segle XVIII

Maria Betlem Castellà (UPF). Les manufactures reials borbòniques en el punt de mira del cònsol francès de Barcelona (1713-1718)

Maria Carme Sanmartí Roset (UVic). Protoindustrialització i treball a domicili. El cas de Fidel Moragas (Valls, 1780-1800)

David Ferré Gispets (UPF). Els catalans en el proveïment dels exèrcits borbònics durant el regnat de Felip V i el seu impacte econòmic

17.00. INICI DEL DEBAT AMB ELS CONVIDATS

- Rafael Torres Sánchez (UdN)
- Enric Vicedo Rius (UdL)
- Àlex Sánchez Suárez (UB)
- Pere Gifre Ribas (UdG)
- Albert Garcia Balaña (UPF)
- Benet Oliva Ricós (Historiador)

18:00. FI DE LA SESSIÓ

Divendres 18 d'octubre del 2024

Espai: Sala de Graus A. Calsamiglia
UPF (campus de la Ciutadella)
Ramon Trias Fargas, 25-27. Barcelona

Edifici Roger de Llúria
Retransmissió en directe:
<https://www.upf.edu/web/humanitats/streami>

Sessió número 3. El lloc de la política

9:15. PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ PER PART DEL COORDINADOR. **Joaquim Albareda i Salvadó (UPF)**

9:45. *Pausa pel cafè*

10:00. PONÈNCIES

Agustí Alcoberro i Pericay (UB). *El govern de Barcelona, 1713-1714: “un gobierno compuesto de eclesiásticos, nobles y plebeyos nuevamente establecido”*

Jordi Llimargas Marsal (Historiador). *El reclutament de miquelets durant la Guerra Gran. De la Junta de la Província a la Caixa General (1794-1804)*

Carlos Garriga Acosta (UPV-EHU). *Cataluña provincial: trama y alcance de la nueva planta*

Joaquim Verde i Llorente (Historiador). *Qui podia administrar les repúbliques locals al Principat de Catalunya abans de 1714?*

Cristian Palomo Reina (UAB). *El concepte de nació en el llenguatge polític de la Catalunya de principis del segle XVIII*

Eduard Martí Fraga (UNIR). *Uns comuns més comuns. La representació política a la Catalunya de la Guerra de Successió*

Gerard Pamplona Molina (UPF). *Violència militar i política a la guerra de Successió*

12:00. INICI DEL DEBAT AMB ELS CONVIDATS

- Sebastià Solé (UAB)
- Àngel Casals Martínez (UB)
- Antoni Passola (UdL)
- Núria Sallés Vilaseca (UNED)
- Josep Maria Torras i Ribé (UB)
- Rafael Cerro Nargáñez (Historiador)
- Adrià Cases (Historiador)
- Francesc Serra (Historiador)

13:00. Pausa per dinar

Sessió número 4. La cultura i les seves manifestacions (Divendres 18. Tarda)

15:00. PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ PER PART DEL COORDINADOR. **Joaquim Maria Puigvert Sola** (UdG).

15:30. PONÈNCIES

Xevi Camprubí i Pla (UPF). **Absolutisme borbònic i regressió educativa**

Rosa Maria Alabrús Iglesias (UAO-CEU). **Discurs religiós i societat a la Catalunya del set-cents**

Francesc Miralpeix Vilamala (UdG). **Canvis, transformacions i persistències. Noves lectures al voltant de la pràctica artística a la Catalunya del segle XVIII**

Francesc Feliu i Torrent (UdG). **La llengua catalana al segle XVIII: les línies de treball i les mancances**

Josep Capdeferro i Pla (UPF). **La garantia de l'observança del dret: el Tribunal de Contrafaccions (1702-1713) i el seu precursor insòlit**

Víctor J. Jurado Riba (UB). **Cultura de defensa i organització gremial. La pràctica deliberativa al 1713-1714**

17:00. INICI DEL DEBAT AMB ELS CONVIDATS

- Joan Lluís Marfany (University of Liverpool)
- Magí Sunyer (URV)
- Alfons Zarzoso (UCM)
- Tomàs de Montagut (UPF)

18:00. Cloenda

David Ferré Gispets (UPF)